

Posudek oponenta diplomové práce: *Problematika násilí na seniorech. Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem v Litvínově – Janově*

Autor: Magdaléna Hejlová

Diplomová práce studentky Magdalény Hejlové s názvem „**Problematika násilí na seniorech. Domov pro seniory a Domov se zvláštním režimem v Litvínově – Janově**“, předložená v rámci studia oboru Etika v sociální práci na Katedře etiky, psychologie a charitativní práce, dle mého názoru nesplňuje plně požadavky kladené na tento stupeň kvalifikační práce. Rozsah, úprava, splnění formálních požadavků dle metodických pokynů, bez větších závad, stylistická a gramatická úroveň vykazuje již závažnější závady – zejména častý nesoulad v pádech v různých částech věty (př. úvod s. 7 „*V teoretické části představím problematiku stáří a stárnutí, sociálních služeb, standardů kvality poskytovaných sociálních služeb, vybraným základním lidským právům v sociálních službách.*“), či smysl nedávající a zavádějící věty (s. 9, „*Také v této části nastíním problematiku ageismu a autonomie, které jsou jedním z příčin vedoucí k násilí*“ – autonomie jako jedna z příčin vedoucí k násilí??).

Co se týče obsahové stránky práce, autorka se chce zabývat tématem problematiky násilí na seniorech a v praktické části provádí průzkum k tématu násilí v Domově pro seniory a Domově se zvláštním režimem v Litvínově – Janově. Průzkum považuji za zdařilý a kvalifikovaně zpracovaný, i když si kladu otázku, zda z metodického hlediska nedochází (v celé práci) k mísení a nedostatečnému rozlišování dvou oblastí – násilí ze strany příbuzných a blízkých na straně jedné a násilí v samotné instituci. V mnoha pasážích, včetně samotného úvodu, jsou zavádějící formulace, které nedávají tušit, zda následně půjde o téma násilí na seniorech ze strany konkrétního zařízení, nebo obecně (úvod s. 7, „*V diplomové práci se zabývám problematikou násilí na seniorech v konkrétním zařízení a to Domově pro seniory v Litvínově Janově*“).

Za zásadně problematickou považuji teoretickou část práce, která podle mého názoru nevytváří dostatečné zpracování tématu násilí na seniorech ani dostatečné předpolí pro spojení teorie s poznatky průzkumu. Kapitulu 3 (Vybraná základní práva...) považuji za uměle vloženou do kontextu práce, podle mého názoru by tematika náležela spíše k celku etické argumentace. Navíc náhodný výčet osmi práv nekoreluje s následným výkladem jednotlivých

práv a tematika lidských práv navzdory možnému očekávání není v práci dále využita. Kapitoly 6 (Etika v rámci poskytovaných sociálních služeb) a 7 (Řešení etických dilemat), které by měly tvořit jádro etické práce, považuji za problematické a nedůležité vzhledem k tématu práce. Po učebnicovém rozdělení etiky, zbytečném a pro práci nevyužitelném, následuje výčet bioetických principů, u kterých však není naznačeno, jak souvisí, nebo by mohly souviset s tématem práce. Výčet dilemat sociální práce je obecný pro oblast sociální práce a dvoustrannou kapitolu 10.3.4 (Řešení stanovených etických dilemat), která by měla navazovat na kapitolu 7, nepovažuji za kvalitní výstup s etickým rozměrem. Taktéž vložený Etický kodex, jemuž je věnována kapitola 8, není nikak vztažen k tématu práce a jeho prezentace v tomto kontextu se jeví zbytečná. Kapitola 9 (Shrnutí teoretické části) není shrnutím, ale z poloviny popisem Domova pro seniory a Domova se zvláštním režimem, jejichž činnost však není vůbec obsahem v teoretické části. Zde se v plné míře ukazuje, že mnoho témat obsažených v teoretické části práce jsou tak jen balastem, který pro téma práce nijak výrazně neslouží. V závěru (s. 103) se autorka věnuje tématům, která nejsou (ačkoli by podle mého názoru měla být) tematizovaná v předchozím textu práce – prezentace výsledků výzkumů a statistiky kriminality ve věci násilí vůči seniorům. Zde však podle mého názoru vůbec nenáleží do závěru, protože nejsou výsledkem závěrů činěných autorkou.

Případná kvalita výzkumu rozhodně nekompenzuje deficity teoretické části práce. Téma problematiky násilí na seniorech nepovažuji za zpracované, ale jen mimoděk prosvítající v záplavě jiných témat, jejichž souvislost s tématem a smysluplnost není osvětlena. Mám zato, že kupříkladu otázka ageismu by mohla být zpracována podrobněji, včetně využití objektivních údajů, statistických dat o kriminalitě apod., autorka podle mého názoru ani dostatečně nevyužívá použitou literaturu. Na straně druhé jsou v práci pasáže, které považuji za zbytné a někdy se i opakující, různé výčty druhů násilí, příklady násilí na dětech, ženách apod., mezi nimiž se často téma násilí vůči seniorům vytrácí. Etická tematika musí být uchopena zcela jiným způsobem, dostatečně odlišena od právního rozměru věci, dále je podle mého názoru nezbytné odlišovat problematiku násilí ze strany příbuzných a blízkých na straně jedné a násilí v samotné instituci, případně se omezit jen na jeden aspekt.

Práci z uvedených důvodů **n e d o p o r u č u j i** k obhájení.

V Českých Budějovicích dne 7. 5. 2013

Roman Míčka